

Міністерство культури та інформаційної
політики України

Кафедра графіки

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

З виконання дипломних робіт студентів першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 02 “Культура і мистецтво” спеціальності
023 “образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”
ОПП “Графіка”

Харків
ХДАДМ
2021

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Методичні вимоги до виконання етапів дипломного твору.....	4
2.1 Збирання інформації та систематизація підготовчих матеріалів.....	4
2.2 Розробка авторської концепції рішення теми.....	5
2.3 Композиційний пошук образотворчих засобів втілення авторської ідеї...5	
2.4 Визначення оптимального варіанту композиційного рішення.....	5
2.5 Вибір технологічних та графічних засобів виконання оригіналів.....	5
2.6 Виконання оригіналів дипломної роботи.....	6
2.7 Робота над пояснювальною запискою.....	6
3. Навчально-творча майстерня авторського плаката.....	7
3.1 Виконання дипломної роботи (триптиха).....	7
3.2 Екологічний плакат.....	8
3.3 Виставковий плакат.....	8
3.4 Театральний плакат.....	9
3.5 Цирковий плакат.....	10
3.6 Плакат з пофілактики захворювань.....	10
4. Навчально-творча майстерня книжкової графіки.....	11
4.1 Комплексне оформлення книги.....	11
4.2 Визначення концепції художнього оформлення твору.....	12
4.3 Виконання оригіналів зовнішнього оформлення книги.....	12
4.4 Робота над ілюстраціями.....	13
4.5 Макет книги.....	13
5. Навчально-творча майстерня станкової графіки.....	13
5.1 Виконання дипломної роботи (графічної серії).....	14
5.2 Графічна серія офортів.....	14
5.3 Графічна серія літографій.....	15
5.4 Графічна серія гравюр.....	15
5.5 Оригінальні графічні авторські техніки.....	15
Список літератури.....	17
Додатки.....	18
Ілюстративні матеріали на електронних носіях	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дипломна робота - це завершений художній твір, який має засвідчити громадянську позицію, високу освітню і професійну підготовку автора, фахове володіння образотворчими засобами композиції та здатність молодого художника самостійно вирішувати творчі завдання після закінчення бакалаврату.

Дипломні роботи студентів виконуються за профілем навчально-творчих майстерень авторського плаката, книжкової та станкової графіки на основі зібраного художнього матеріалу та інформації під час переддипломної практики.

До складу дипломної роботи входять: художній твір (плакатний триптих або поліптих, серія графічних листів, комплексне оформлення книги) та пояснювальна записка. Важливою умовою успішної роботи над дипломним твором є дотримання студентом методичних вимог щодо виконання всіх етапів дипломного завдання.

2. МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ЕТАПІВ ДИПЛОМНОГО ТВОРУ

Робота над дипломним твором у навчально-творчих майстернях в цілому має аналогічні цілі щодо послідовності виконання певних етапів, але за змістом і художньою формою відрізняється комплексним образотворчим рішенням та специфічними особливостями фахового спрямування.

Процес виконання дипломної роботи вимагає від студента професійних навичок, здатності вирішувати проблеми композиційної побудови художнього твору і складається з наступних етапів.

2.1 ЗБИРАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПІДГОТОВЧИХ МАТЕРІАЛІВ

Методичні вимоги:

- виявити у різноманітних проявах життя щось неординарне, цікаве, актуальне; занотувати його за допомогою слова, малюнка, етюда, фотографії; проникнути в суть явищ, понять та об'єктів дійсності;

- зібрати повну інформацію для дипломного твору в музеях, архівах, бібліотеках, на художніх виставках та в інших джерелознавчих інституціях з метою відбору, аналізу, узагальнення та систематизації матеріалу;

- провести аналіз творів професійних художників, виявити характерні ознаки композиційних рішень, сучасні тенденції розвитку графічного мистецтва, а також можливі недоліки у створенні візуальних образів.

2.2 РОЗРОБКА АВТОРСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ РІШЕННЯ ТЕМИ

Методичні вимоги:

- на основі аналізу, узагальнення та систематизації зібраної інформації та художнього матеріалу обґрунтувати доцільність та актуальність теми дипломної роботи, обстоюючи свою думку, високі мистецькі принципи і своє творче Я;
- визначити обсяг та характер побудови дипломного твору на основі аналізу аналогів та спілкування з замовником чи рекламодавцем;
- концептуально змоделювати художню (рекламну) ідею твору відповідно до характеру, тематичної спрямованості та функціонального призначення дипломної роботи;
- накреслити методичні цілі та шляхи втілення авторської ідеї.

2.3 КОМПОЗИЦІЙНИЙ ПОШУК ОБРАЗОТВОРЧИХ ЗАСОБІВ ВТІЛЕННЯ АВТОРСЬКОЇ ІДЕЇ

Методичні вимоги:

- провести композиційний пошук рішення теми шляхом виконання ескізів дипломної роботи, застосовуючи необхідні художні засоби композиції, графічні прийоми і методи зображення та найрізноманітніші технології;
- знайти яскраві візуальні образи, здатні розкрити багатогранність авторської концепції рішення теми та відобразити найсуттєвіші та характерні ознаки об'єкту зображення.

2.4 ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ВАРІАНТУ КОМПОЗИЦІЙНОГО РІШЕННЯ

Методичні вимоги:

- виявити найбільш вдалі образні рішення теми, які відповідають методичним цілям авторської концепції, розкривають ідею твору шляхом гармонійної і цілісної композиційної побудови твору;
- погодити результати композиційного пошуку з замовником чи рекламодавцем, якщо дипломна робота виконується за замовленням.

2.5 ВИБІР ТЕХНОЛОГІЧНИХ ТА ГРАФІЧНИХ ЗАСОБІВ ВИКОНАННЯ ОРИГІНАЛІВ

Методичні вимоги:

- визначити шляхом теоретичного аналізу, експериментального пошуку та відбору технологічних і графічних засобів виконання оригіналів з метою досягнення найбільшої виразності художнього твору.

2.6 ВИКОНАННЯ ОРИГІНАЛІВ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Методичні вимоги:

- враховуючи зазначені методичні цілі та вимоги до послідовної цілеспрямованої роботи над твором та спираючись на отримані результати попередніх етапів, виконати у розмірі робочі ескізи (картони) згідно обраного формату на основі розроблених і затверджених кафедрою ескізів композиційних рішень та зібраного підготовчого матеріалу: малюнків та етюдів з натури, іконографії, фотографічних матеріалів, свідчень літературних джерел тощо;

- завершити процес дополіграфічної підготовки оригіналів дипломного твору;

- проаналізувати відповідність кінцевого результату дипломного твору авторській концепції та побажанням замовника і у випадку розбіжностей чи явних недоліків внести належні корективи до композиційного рішення або ж усунути можливі прорахунки візуального відображення об'єкту реклами;

- згідно з існуючими нормативами оформити оригінали дипломного твору, застосовуючи скло, картон, оргаліт та інші матеріали, які сприяють виразній подачі твору в експозиції.

2.7 РОБОТА НАД ПОЯСНЮВАЛЬНОЮ ЗАПИСКОЮ

Пояснювальна записка є теоретичним дослідженням цілей, методів та результатів виконання дипломної роботи. Зміст пояснювальної записки відображає роботу дипломника на всіх етапах виконання дипломного твору, висвітлює відповідність авторського розуміння та композиційного рішення дипломної теми методичним вимогам.

Структура пояснювальної записки в цілому аналогічна складовим процесу роботи над дипломним твором і містить такі розділи:

1. Обґрунтування актуальності теми.
2. Збирання інформації та систематизація підготовчих матеріалів.
3. Аналіз аналогів.
4. Розробка авторської концепції рішення теми.
5. Композиційний пошук образотворчих засобів втілення задуму.
6. Визначення оптимального варіанту композиційного рішення теми.
7. Технологічні засоби виконання оригіналів.
8. Висновки.
9. Список літератури.
10. Ілюстративний матеріал.

У **розділі 1** обґрунтовується актуальність теми дипломної роботи, висвітлюються результати виконання переддипломного завдання та завдань переддипломної практики.

У **розділах 2-7** розкривається хід роботи над композиційним рішенням теми згідно із зазначеними методичними вимогами до етапів виконання твору.